

آرامگاه های خاندان پیامبر (ص)

در افغانستان

تألیف: سید حسن احمدی نراداوی

نشر مجمع ذخائر اسلامی

با همکاری مرکز میراث فرهنگی اهل بیت (ع) مزار شریف

سرشناسه	احمدی نژاد، سیدحسین، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	آرامگاه‌های خاندان پیامبر(ص) در افغانستان/ تالیف سیدحسین احمدی نژاد بلخی.
مشخصات نشر	قوم: مجمع ذخائر اسلامی؛ مزار شریف: مرکز میراث فرهنگی اهل بیت (ع)، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۳۷۰ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۹۸۸-۸۸۱-۱۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
موضوع	زیارتگاه‌های اسلامی -- افغانستان
شناسه افزودن	آمازاده‌ها -- افغانستان
رده بندی کنگر	مجمع ذخائر اسلامی
رده بندی دیویی	۱۳۹۴۲۶۵BP / ۲۲الف
شماره کتابشناسی ملی	۷۴۸۴/۳۹۷
	۲۰۵۰۹۰

www.ketab.ir

کلیه حقوق این اثر تحت قانون کپی رایت بوده و ترجمه یا چاپ تمام یا بخشی از مطالب آن و نیز درج تمام یا بخشی از آنها در ضمن بانکهای اطلاعاتی و تهیه برنامه‌های رایانه‌ای یا استفاده مطالب و تصاویر در اینترنت و دیگر ابزار و ادوات، به هر نحوی، بدون اجازه قبلی ناشر بصورت کتبی، ممنوع می‌باشد.

© 2015 MAJMA AL-DAKAAIR AL-ISLAMYYAH,

All rights reserved, No part of this book may be reproduced or translated in any form, by print, internet, photo print, microfilm, CDs or any other means without written permission from the publisher

مجمع ذخائر اسلامی - قم، ایران

آرامگاه‌های خاندان پیامبر (ص)

در افغانستان

تألیف: سید حسن احمدی ژرادی بلخی

مترجم: روح الله فرهنگ

چاپ: هشتاد و نهمین

نشر: مجمع ذخائر اسلامی - قم

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۲ ه. ش (۲۰۱۳ م)

شمارگان: ۳۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۸۸-۹۶۴-۸۸۱-۱

ارتباط با ناشر

قم: خیابان طالقانی (آذر) - کوی ۲۲ - پلاک ۱ - مجمع ذخائر اسلامی
تلفن: ۰۹۱۲۲۵۰۰۳۵ - ۰۲۵ +۹۸ ۲۵۲ ۷۷۰ ۱۱۱۹ - دورنگار: ۰۹۸ ۲۵۲ ۷۷۱۲ ۷۲۰

نشانی پایگاههای اینترنتی:

www.zakhair.net

www.mzi.ir

info@zakhair.net

info@mzi.ir

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	اشاره.....
۱۹	دفتر اول: هرات.....
۲۰	مزارات هرات.....
۲۰	اندر وصف هرات.....
۲۱	تاریخچه هری.....
۲۲	ابنیه تاریخی.....
۲۴	پیشینه شیع.....
۲۶	مناطق شیعه شیر.....
۲۷	سلسله تبار سادات هرات.....
۲۷	مزارات هرات.....
۴۱	دفتر دوم: قندهار.....
۴۳	مزارات قندهار.....
۴۳	تاریخچه.....
۴۴	پیشینه تشیع.....
۴۶	سلسله سادات قندهار.....
۴۷	مزارات قندهار.....
۴۹	از دیگر مزارات قندهار.....
۵۲	از دیگر مزارات قندهار و حوالی آن.....
۵۳	مزارات هلمند.....
۵۵	دفتر سوم: غور.....
۵۷	مشاهیر غور.....
۵۷	پیشینه تشیع.....
۵۸	غور و خلفای اموی.....

- ۵۹ ..... افتخارات غور
- ۶۰ ..... سلاطین غور و محبت اهل بیت (علیهم السلام)
- ۶۱ ..... آثار سلاطین غور
- ۶۱ ..... از عجایب غور
- ۶۳ ..... ستارگان غور
- ۶۷ ..... دفتر چهارم: غزنه
- ۶۹ ..... مزارات غزنه
- ۶۹ ..... پیشینه تاریخی
- ۷۰ ..... دیار شیعه‌نشین در غزنه
- ۷۱ ..... تاریخچه سلاطین غزنه (۳۵۱ - ۵۹۸ هـ.ق)
- ۷۶ ..... سلسله سادات غزنه
- ۷۷ ..... مزارات غزنه
- ۸۲ ..... مزارات داخل شهر غزنه
- ۸۳ ..... مزارات قریه‌باغ غزنی
- ۸۳ ..... از دیگر مزارات گمنام غزنه
- ۸۷ ..... دفتر پنجم: کابل
- ۸۹ ..... مزارات کابل
- ۹۰ ..... پیشینه تاریخی
- ۹۵ ..... سلسله سادات کابل
- ۹۵ ..... سادات استالیف
- ۹۶ ..... سادات پغمان
- ۹۷ ..... سادات گیلانی (کابل)
- ۹۸ ..... مزارات کابل
- ۹۹ ..... مزار شهدای صالحین (م ۴۴ هـ.ق)
- ۱۰۰ ..... قدمگاه خضر (علیهم السلام)
- ۱۰۴ ..... زیارت عاشقان و عارفان

۱۰۶	.....	حدیث ولایت
۱۱۱	.....	دفتر ششم:
۱۱۱	.....	مزارات لوگر، گردیز و کتر
۱۱۳	.....	ولایت لوگر
۱۱۴	.....	سلسله سادات گردیز
۱۱۵	.....	سادات کتر
۱۱۸	.....	نسب سید جمال افغانی
۱۲۱	.....	مزارات گردیز (مرکز لوگر)
۱۲۲	.....	محلّات شیعه نشین
۱۲۳	.....	دفتر هفتم: سمنگان
۱۲۵	.....	مزارات سمنگان، پلخمری و پلخمری
۱۲۵	.....	ولایت سمنگان
۱۲۵	.....	پیشینه سمنگان
۱۲۶	.....	سادات کیانی (بغلان)
۱۲۷	.....	مزارات دره صوف
۱۲۷	.....	مزارات پلخمری
۱۲۸	.....	مزارات تخار
۱۲۸	.....	مزارات و آثار تاریخی
۱۲۸	.....	مزارات قندوز:
۱۲۹	.....	مزارات بدخشان:
۱۳۱	.....	دفتر هشتم
۱۳۱	.....	مزارات بلخ و مزار شریف
۱۳۳	.....	پیشینه تاریخی پیروان اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۱۴۰	.....	سلسله سادات بلخ
۱۴۰	.....	تیره‌های سادات
۱۴۲	.....	مزارات بلخ

۱۴۶	قبور صحابه در بلخ
۱۵۰	از دیگر مزارات گمنام بلخ
۱۵۱	دفتر نهم
۱۵۱	مزارات جوزجان
۱۵۳	پیشینه تاریخی
۱۵۴	فرمانروایان
۱۵۴	حکام آل فریغون
۱۵۵	ریان
۱۵۶	محبین
۱۵۶	ستارگان
۱۵۸	سلسله سادات جوزجان
۱۵۹	مزارات جوزجان
۱۶۱	دفتر دهم:
۱۶۱	مشاهیر طالقان
۱۶۳	شهر گمشده و قتلعام شده خلسان
۱۶۳	ورود اسلام
۱۶۴	پیشینه تشیع در طالقان
۱۶۵	ستارگان طالقان :
۱۶۹	کافی الکفاه طالقانی (صاحب بن عباد) (۳۲۶هـ)
۱۷۱	راویان طالقان
۱۷۵	سادات طالقان
۱۷۷	دفتر یازدهم:
۱۷۷	مزارات انبار (سرپل)
۱۷۹	پیشینه تاریخی
۱۷۹	سرپل فعلی
۱۷۹	ستارگان

- ۱۸۱..... مزارات سرپل:
- ۱۸۱..... تبارنامه
- ۱۸۲..... سفرنامه
- ۱۸۲..... از کوفه تا جوزجان
- ۱۸۵..... شانه‌های زخمی بلخ
- ۱۸۸..... از دیگر مزارات گمنام شهر انبار
- ۱۸۹..... دفتر دوازدهم:
- ۱۸۹..... مزارات سانچارک
- ۱۹۱..... پیشینه تاریخی
- ۱۹۳..... پراکندگی جمعیت شیخان سانچارک
- ۱۹۴..... تبار سادات
- ۲۰۳..... دفتر سیزدهم: مزارات بلخاب
- ۲۰۶..... سابقه تاریخی
- ۲۰۷..... پیشینه فرهنگی
- ۲۰۹..... بلخاب بستر قیامها
- ۲۱۳..... سلسله اعقاب سادات بلخاب
- ۲۱۵..... مزارات بلخاب
- ۲۱۷..... آستانه حضرت میر سید علی
- ۲۲۰..... از دیگر مزارات بلخاب
- ۲۲۲..... مزارات دره شاخدار
- ۲۲۵..... دفتر چهاردهم:
- ۲۲۵..... مزارات هزارستان
- ۲۲۹..... پیشینه تاریخی: بامیان
- ۲۳۱..... پیشینه تشیع
- ۲۳۳..... سلسله سادات مناطق مرکزی
- ۲۳۷..... سادات یکاولنگ

- ۲۴۰..... سادات سولج
- ۲۴۴..... مزارات ولایت میدان
- ۲۴۵..... مزارات ارزگان
- ۲۴۵..... تبار سادات:
- ۲۴۷..... مزارات پروان و جلال آباد
- ۲۴۹..... فهرست منابع

www.ketab.ir

سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
تا بگویم شرح درد اشتیاق
هر کسی کو دور ماند از اصل خویش
باز جوید روزگار وصل خویش
بشنوید ای دوستان این داستان
خود حقیقت نقد حال ماست آن
«مولوی»

سرزمین کهن و ملت غیر افغانستان در طول هزاره‌ای که اسلام را پذیرفته است در میان کشورهای همسایه از دو ویژگی منحصر به فرد برخوردار بوده است. اولین ویژگی این است که از جنبه تاریخی سرآمد روزگار خود و قرن‌ها مهد علم و دانش بوده. بدون تردید بیشتر ارباب دانش و فرهنگ، خراسان بزرگ خود را وامدار حوزه بلخ، هرات و... می‌دانند. و دومین ویژگی این است که در قرون متمادی این خطه از طلابه‌داران قیام علیه ستم و بیداری بوده است؛ همچون قیام‌های یحیی بن زید، محمد قاسم و... در همین خطه از آغاز افتاد و اسلام نیز توسط دلیرمردان همین سرزمین به هند و چین راه یافت. و ابرقاریت بریتانیای کبیر و شوروی در همین منطقه از جغرافیای اسلام شرنگ تلخ شکست و زبونی را چشیدند.

به‌طور قطع ملت سلحشور افغانستان خدمات شایانی نسبت به فرهنگ و تمدن امت اسلامی داشته است و بزرگانی از حوزه تاریخ و فرهنگ دنیای اسلام بر این حقیقت به کرات اشاره داشته‌اند که از آن میان به دو نمونه اشاره می‌کنیم.

امام راحل پس از شکست روس‌ها، طی سخنرانی‌ای فرمودند: «چریک‌های افغانی بزرگترین سبلی را به صورت ابرقدرت شرق زدند.»^۱ با این اوصاف در میان ملل اسلامی کدام ملت و تمدنی را سراغ دارید که بدین‌سان برای حفظ کیان امت اسلامی رنج و مصیبت و آوارگی دیده باشد؟!

همین‌طور آیت الله جوادی آملی، مفسر کبیر قرآن کریم، فیلسوف معاصر، بارها نام آن دیار را به نیکی یاد کرده است: «...افغانستان یک روز مهد تمدن بود. بسیاری از دانشمندان ایرانی اصالتاً از آنجاست. ابوالعباس لوگری، خواجه عبدالله انصاری، بوعلی، مولوی و آخوند خراسانی افغانی بودند.

همین آخوند خراسانی افغانی بود که این همه شاگرد تربیت کرد. آیت الله حکیم‌ها و ائمه‌ها و اشخاص شاگرد همین عالم وارسته افغانی بودند. هرچند از مجتهدین بنام حرز، نجف و قم هستند اما همه به نحوی از شاگردان آخوند هروی محسوب می‌گردند. این افغانستان یک روز مهد فلسفه، حکمت و دانش بود...»^۲

«...بلخ بود که توانست بوعلی تربیت کند، بلخ بود که توانست مولوی تربیت کند، [مکتب] بلخ بود که توانست خواجه عبدالله انصاری تربیت کند. خواجه نصیر طوسی (ره) با یک واسطه شاگرد ابوالعباس لوگری بود. آخوند خراسانی که اهل خراسان نبود، بلکه از مشرق خراسان فعلی یعنی هرات [افغانستان] بود. همین افغانی تمام مراجع ما را تأمین کرد. جریان سلسله سوره افغان را می‌دانید که [روزگاری] ایران را خفه کرده بودند. [البته] این اختلال بود که این ملت را به این روز سیاه کشاند...»^۳

البته می‌دانید امروزه غربی‌ها با حقه حمایت از ملت افغانستان به میدان آمده‌اند

۱- ریک مقاله نگارنده، مجموعه فرمایشات امام درباره ملت افغانستان را تحت عنوان نقش اندیشه سیاسی امام در پیروزی ملت افغانستان، که از طرف مؤسسه نشر و تنظیم آثار امام (ره) منتشر شده است.

۲- آیت الله جوادی آملی (دام عزه)، نماز جمعه قم، ۱۳۷۹/۱/۵.

۳- مورخه ۱۳۸۰/۹/۹.

و اگر چنانچه روزی آمریکا و هم‌پایه‌هایش قصد تجاوز به حیثیت و کیان آن آب و خاک را داشته باشد به یقین ملت مسلمان کشور افغانستان، همان بلایی را که بر سر روس‌ها آوردند بر سر آمریکا و نیروهای متجاوز غربی هم خواهند آورد؛ زیرا که:

«این وطن ملک بخارا نیست نام صد هزاران زیرکی افتاده دام»

خوانندهٔ محترم! مجموعه‌ای که پیش رو دارید حاصل تلاشی است جانکاه در روزگاری که خشم و غارت تمام سرزمین ما را فرا گرفته بود و گروه‌های فرصت‌طلب و مردان بولهوس همانند گرگ گرسنه به جان مردم افتاده بودند. از هر سو میراث فرهنگی کشور به یغما می‌رفت و در کشورهای شرقی و غربی به ثمن بخش معامله می‌شدند. اربابان تیر و تفنگ، نه تنها به دفاع از میراث فرهنگی وطن نپرداختند بلکه خود را سوداگران دست اول هویت ملی و تاریخی وطن شدند و بی‌شرمانه از ملت ستمایده افغانستان باج دفاع از اسلام و مبارزه با الحاد و کفر را می‌ستاندند.

نگارنده خود از رزمنده‌های اول انقلاب بود اما پس از آغاز جنگ‌های داخلی صحنه را ترک گفت و «تفنگ» را با «قلم» معاوضه نمود و از آن تاریخ تا به حال علی‌رغم جو حاکم قومندان سالاری و حزب منحرفی که به دفاع از میراث فرهنگی و ارزش‌های دینی پرداخته است و هیچگاه از آنچه بر ملت گذشته، غافل نبوده است.

نگارنده هر از چندگاهی به داخل مسافرت‌هایی داشته و در حین مسافرت‌های تاریخی، فرهنگی و اجتماعی به تحقیقات میدانی پرداخته است که هم‌اکنون محصول چندین سالهٔ تلاش در عصر جهاد و هجرت، ده‌ها مقاله و چندین اثر تاریخی، دینی، اجتماعی و سیاسی است که به چاپ رسیده.^۱ و اکنون بیش از چهل جلد

۱ - کتاب‌هایی مانند: سیمای کابل، سیمای سمرقند، سیمای مرو، سردار کابلی، علامه بلخی، امامزاده یحیی بن زید

در موضوعات گوناگون در حال تدوین و آماده چاپ دارد که از آن مجموعه کتاب «کتاب حاضر است» که در طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۴ شمسی طی سفرهای متناوبی که در شهرهای هرات، قندهار، غزنه، کابل، لوگر، سمت شمال و بویژه بلخ و جوزجان داشته، پدید آورده است. جا دارد نگارنده از دوستان و عزیزانی که در این اسفار، حقیر را به نحوی تکریم، تشویق و ترغیب نموده‌اند تشکر کرده و از تک‌تک سروران ذکر خیری نموده باشم.

در ایران:

از جناب آقای ابراهیمی، رئیس دفتر نمایندگی رهبری در امور طلاب افغانستان. دفاتر آیات عظام سید محمد شیرازی و آیت الله سید جواد شهرستانی، نماینده آیت الله سبحانی (دام عزه).

در هرات:

از آقایان جناب آقایان شیخ لعل محمد فاضلی، نذیر احمد فاضلی، بنائی و... که بیشترین همکاری را در طول سالیان انجام داده اند.

در قندهار:

از پیر خردمند و با تجربه، جناب آقای حاج غلامرضا (مدیر مدرسه آیت الله محسنی (دامر عزه)).

در غزنه

از آقایان شیخ توحیدی، سید حسن واعظ و...

در کابل:

از آقایان سید اصغر فاطمی؛ سید محمد علی جاوید، وزیر وقت ترانسپورت و سایر دوستان.

در گردیز:

از جناب فضیلت‌مآب آقای اشراق حسینی.

در مزار شریف:

از شهید اخلاقی سرپلی و سید حجت فاضلی بلخابی.

در سریل:

از شهید شیخ عیسی دانش که آخرین دیدار نگارنده با ایشان بود.

در سنگچارک

از ملت آن سامان و برخی قومندانان آن خطه سرسبز، به‌ویژه از جناب آقای

باقری و... تشکر و قدردانی کنم.

اینک آرامگاه‌های خاندان پیامبر(ص) را با چهارده دفتر دنبال می‌کنیم امید

می‌رود از باب تحقیق نوشته نگارنده را با دیده اغماض نگاه فرمایند.

والسلام علیکم

حاج سید حسن احمدی نژاد بلخی

شعبان ۱۴۳۶ (۱۳۹۳/۱/۳)

حوزه علمیه قم

www.ketab.ir